

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnine v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v tuzemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5 poštni predal 22, telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vrača. — Netrančirano pismo se ne sprejema. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialnem namenu delavstva in nametščencem, vsaka beseda Din 0,50

Štev. 77 * Maribor, sobota, dne 8. julija 1939 * Leto XIV

Ali se jasni ali ne?

Če hočemo ugibati, kakšno bo vreme, pogledamo proti nebu, če je oblačno in kam in kako se vlačijo megle ali oblaki, kakšen veter imamo, vonjamo zrak, ali je suh ali vlažen, potem pa sklepamo, kakšno utegne biti vreme. Drugi zopet opazujejo toplomer in barometer, ki nas pa pogostoma prav tako varata kakor veter ali zrak. Tako tavamo v negotovosti glede vremena, ob čemer pa ostane vendar ena resnica, to je ta, da je vreme izpremenljivo in da pridejo za grdimi dnevi vedno lepi, ki se jih tembolj razveselimo, čim neprijetneje nam je bilo slabo vreme.

To je tako naraven argument v naravi, kakor mora biti naraven v mednarodnem političnem položaju ali pa v domači politiki.

Pretresa in muči nas mednarodni položaj. Neljube so nam izredne politične razmere, ki trajajo že nad deset let.

Delavski razred teh razmer ni niti najmanj zakrivil. Neomahljivo se je zavzemal ves čas za plemenito pravično rešitev problemov, zaradi katerih so se drugi topli, pobijali in prepirali zgolj zaradi hegemonizma in — dobička. O enkapravnosti in solidarnosti ni bilo govora. To je žalostna slika minulosti, ki jo jugoslovanski proletarijat najodločneje obsoja, najhuje občuti, ker prav proletarijat, dasi ni zakrivil ničesar, najbolj bridko občuti posledice. Ne more povedati svojega mnenja, ne more sodelovati v javnem življenju kljub svoji najboljši volji. To je za proletarijat bridka preizkušnja.

V tej neprijetni politični krizi proletarijat budno opazuje toplomer in barometer, veter in zrak ter presoja, kakšno bo politično vreme jutri, pojutrišnjem. Kakšen veter vleče in kakšen zrak. Ugiba ob enem o političnem vremenu.

Mogoče je, da nas opazovanja trenutno varajo. Vemo pa, da so take razmere za daljšo dobo nemogoče. Zjasniti se mora; potrebno je v javnem delu odkrito in svobodno sodelovanje; potrebna je kontrola javnega delovanja, ki je mogoča le v svobodni diskuziji. Vse te stvari so potrebne državi pravtako, kakor suhi zemlji dež ali prenapojeni zemlji sonce. Zato smo prepričani da se jasni in da se bo zjasnilo.

Delavski razred mora nepopustljivo zahtevati svoje pravice, a se ob enem tudi pripraviti duhovno, da bo v jasnejši dobi odločno in pošteno vršil svoje pravice in svoje naloge, ker je proletarijat važen politični faktor v državi.

36 bolgarskih poslancev v Moskvo

36 poslancev bolgarskega sobranja, vladnih in opozicijskih, je sklenilo na povabilo ruske vlade odpotovati v Moskvo. Odposlanstvo bo vodil predsednik zunanjepolitičnega odbora v sobranju Dašanov.

Velik socialistični uspeh pri volitvah na Finskem

Rezultat je v celoti ta-le: domovinska narodna stranka (fašisti) 7 (leta 1936 14), finska napredna stranka 8 (7), kmetiška stranka 55 (53), stranka malih kmetov 3 (2), socialni demokrati 85 (83), Švedi 18 (21).

Socialni demokrati so na Finskem relativno najmočnejša stranka. Zastopani so tudi v vladi skupno z naprednjaki in kmetijci. Pred leti je bilo na Finskem zelo nevarno fašistično gibanje, ki je

Parlament mednarodno organiziranega delavstva

Kongres Mednarodne zveze delavskih strokovnih organizacij v Curihu

Letošnji kongres Mednarodne zveze delavskih strokovnih organizacij je pričel v Curihu 5. julija in bo trajal do 8. julija. Letos je bila prvič po svetovni vojni za ta kongres izbrana Švica, zadnji kongres se je vršil leta 1936. v Londonu. Od tega časa pa do danes je mednarodno delavsko strokovno gibanje zadobilo težke udarce: v Sudetih ter na Češkem in Moravskem ni več svobodnih strokovnih organizacij. V bivši Čehoslovaški so bile močne strokovne organizacije. Koncem leta 1937. je štela centrala svobodnih strokovnih organizacij 684.000 članov. Tudi v Gdansk in Memelu so svobodne strokovne organizacije zadušene in tudi v Španiji jih ni več. Kljub temu, da na imenovanem ozemlju ni več svobodnih organizacij, je v zadnjih treh letih pridobila zveza nove člane tako, da je postalo pojačanje. V Mednarodno zvezo so namreč pristopile nove organizacije: Mehiška delavska zveza, ki šteje

pol milijona članov, je pristopila že med londonskim kongresom. Čez leto dni je najavila svoj pristop ameriška strokovna organizacija, ki ima nad tri in pol milijona članov. Tudi novozelandske strokovne organizacije so se pridružile Mednarodni zvezi.

Razveseljivo je dejstvo, da se je število članstva strokovnih organizacij v demokratičnih državah od zadnjega kongresa sem povečalo. Francoske strokovne organizacije so imele leta 1936. 1 in pol milijona članov, danes jih imajo 4 milijone. Strokovne organizacije na Angleškem, ki so po uničenju nemških, danes najmočnejše, imajo organiziranih članov 4 milijone 700 tisoč. Število članstva se je povečalo na Švedskem, Norveškem, Danskem, v Finski ter v Švici. Danes je priključenih Mednarodni zvezi strokovnih delavskih organizacij s sedežem v Parizu 18 milijonov 160 tisoč članov. Lepa armada!

Na curiškem kongresu bodo razpravljali med drugim tudi o problemu pobijanja krize. Stavljeni bodo predlogi o enotnih ukrepih v produkcijski, kreditni, finančni ter socialni politiki. Velik del časa se bo pečal kongres z mednarod. položajem in z akcijo o zagotovitvi miru. Razume se, da bodo delavske organizacije vse storile, kar je v njihovi moči, da se ohrani mir, prav tako se pa razume, da miru nočejo kupiti s popuščanjem in kapitulacijo demokratičnih držav.

Kongres se bo pečal z vprašanjem vstopa ruskih strokovnih organizacij v zvezo. Verjetno je, da ruske organizacije ne bodo sprejete, ker so v Rusiji strokovne organizacije državna ustanova, pa se zaradi tega nekatere članice zveze upirajo njihovemu sprejemu. Nadalje bo kongres tudi obravnaval taktiko in politiko strokovnih organizacij ter njih odnos do države. V ta namen bodo sprejete gotove smernice.

Pogajanja v Moskvi

Načlen sporazum glede osnovnih vprašanj že obstoja.

Londonska »Times« poroča o stanju pogajanj v Moskvi. Anglija, Francija in Sovjetska Rusija so s v načelu sporazumele, da bodo sodelovale z namenom preprečiti napade na posamezne države in v interesu jačanja lastne varnosti. Anglija je potem predložila podrobne predloge, da se dajo jamstva Belgiji, Poljski, Romuniji in Grčiji. Sovjetska vlada pa je zahtevala, da se za jamči tudi neodvisnost Finske, Estonke, Litve in Letške. Potem je angleška vlada razširila svoje zahteve, da se mora v njenem interesu dati jamstvo tudi Švici in Holandiji.

Nato je sovjetska vlada še zahtevala, da se sklenejo jasni dogovori s Poljsko

in Turčijo in ugotovi tudi, koga je mogoče smatrati za neposrednega in posrednega napadalca.

Glede jamstev Švici in Holandiji je težava v tem, da Rusija s tema državama nima diplomatskih odnosov. Vendar je švicarska vlada med tem že sklenila obnoviti svoje diplomatske zveze z Rusijo.

Anglija se pa protivi ruski zahtevi glede baltičskih držav, po kateri bi Rusija lahko zahtevala intervencijo v teh državah, ako bi se v mejah teh dežel pojavilo Rusiji neprijazno gibanje, recimo fašistično gibanje, glede katerega je mogoče misliti, da bi bilo pokrenjeno s pomočjo Nemčije.

Angleški zunanji minister v Moskvo?

Zatrjuje se, da bo angleški zunanji minister Halifax odšel v Moskvo, da privede pogajanja do zaključka. Tako potovanje zagovarjajo zlasti v Franciji.

Mnenja o pogajanjih

Mnenje slovenskega JRZ glasilo o pogajanjih z Moskvo.

Glavno slovensko glasilo JRZ »Slovenec« piše o pogajanjih zapadnih velisil z Moskvo:

»Evropa, zlasti pa mi Slovani, neprestano padamo v zmoto, ker v Stalinu in drugih Azijatih ter Judih, ki de-

jansko odločajo v moskovski politiki, gledamo kar naprej neko dobro, nacionalno slovansko matuško Rusijo! Prizadevanje zapadnih demokracij, da takorekoč za vsako ceno pridobita naklonjenost Stalina, je gotovo pogrešno. — Opravičilo angleške taktike z Moskvo bi moglo biti samo to, če bi zveza z Moskvo mogla za daljšo dobo zagotoviti mir v Evropi in svetu... V vsakem drugem slučaju na je treba gledati bolj na bodočnost Evrope kakor pa na morebitni trenutni politični ali vojaški uspeh.«

Nemški diplomati na pravijo: Rusija ima prav, ako odklanja hinavščino...

»Deutsche diplomatische Korrespondenz« piše o pogajanjih v Moskvi takole: »Besede »jamstvo« in varnost malih držav« predstavljajo samo sklep dveh veselil (Anglije in Francije), ohraniti svoj položaj in vpliv. Naravno je, da Moskva odklanja pridružiti se tej hinavščini.«

Anglija oborožuje svoje zaveznike

Na razpolago bo 38 milijard dinarjev kredita.

Angleški parlament bo še ta teden sklepal o odobritvi oboroževalnih kreditov v znesku 100 do 150 milijonov funtov šterlindov za države zaveznice: Poljsko, Turčijo, Grčijo in Romunijo.

Jahja paša v Beogradu

Egiptovski zunanji minister prispel na obisk.

Na svoji poti po Balkanu je egiptovski zunanji minister Jahja paša prispel 6. julija v Beograd na služben obisk.

Krvava Palestina

V Palestini še vedno obračunavajo Angleži.

Palestinski spori med Judi in Arabci so razmeroma prav krvavi. Merilo za resnost sporov in uporov pa je to, da je palestinsko vojno sodišče v prvi polovici tega leta obsodilo 59 oseb na smrt. Krvavo upravljanje Palestine ni najboljše spričevalo za civilizacijo pristojnih upravnih oblasti.

Krivci teh razmer v Palestini so pa seveda tisti tuji agenti, ki hujskajo Arabce proti Judom in iz političnih razlogov skrbje za stalno vznemirjenje v Palestini.

Japonska vlada se pogaja z Anglijo

radi Tijencina. Generali groze vladi.

Med japonsko in angleško vlado je prišlo do sporazuma glede pogajanj o tijencinskem vprašanju in ukinitvi blokade inozemskih koncesij s strani Japoncev v tem kitajskem obmorskem mestu.

S tem pa zopet niso zadovoljni japonski generali, ki vodijo politiko na svojo pest. Radi teh pogajanj zahtevajo generali odstop vlade in nadaljevanje politike nasilja proti Angliji.

Japonska vlada seveda ocenjuje položaj drugače kot pa generali, ki se ne zavedajo, da so državne blagajne prazne in da tudi zlato, ki ga pobira japonska vlada sedaj pri privatnikih, ne more kriti velikih izdatkov dalj kot za par mesecev.

Iz naših krajev

ZAGORJE OB SAVI

Prošnje ljudi brez sredstev. Po zakonu morajo biti vse vloge na oblasti kolekovane s kolkom za din 10, torej tudi prošnje ubogih za podporo. Na neki proračunski seji naše občinske uprave je bilo na pobudo s. Arha sklenjeno, da se brezposelnim in ubožcem, ki prošijo za podporo, pa se njihovi prošnji ne ugodi, povrne kolekovina iz proračunske postavke za nepredvidene izdatke. Zgodilo pa se je nedavno, da je nek družinski oče napravil prošnjo za podporo na občino. Prošnja mu je bila zavržena. Ko pa je dotični potem napravil nekaj sihtov pri občinskih delih, mu je bilo pri izplačilu odtegnjeno din 10 za kolek, za prošnjo, ki jo je svoj čas vložil in je bila odklonjena. V smislu prej omenjenega sklepa občinske proračunske seje bi se to ne smelo zgoditi. Želeli bi pojasnili, ali se je to zgodilo nevede ali vede, in če vede, potem tudi zakaj, da bodo vedeli drugi za v bodoče.

LITIJA

Delavski kolesarji gremo 16. julija v Trbovlje na kolesarski dan. Vabimo vse sodruge in sodruge, da se nam priključijo.

ZABUKOVCA

Mednarodni zadružni dan je proslavila druga drž. uslužbencev dne 2. julija. Na prireditvi je bil velik srečolov, za katerega so prispevali nekateri dobavitelji in so člani ter članice prejeli tem potom poklonjena lepa darila. — V okviru prireditve je predaval zadružni revizor Iriš iz Beograda, ki je v lahko razumljivem, toda zelo stvarnem govoru obravnaval pravilno pojmovanje zadruštva in njegovo važnost za gospodarsko moč naroda in vsakega posameznika v veliki družini zadruharjev. Prireditvi je prisostvovalo gotovo nad tisoč ljudi, ker je vsak zadruhar pripeljal s seboj tudi ženo in otroke. Seznanjanje žen in otrok z zadružno idejo je gotovo najbolj potrebno in so s tem naši zadruharji, ki so napolnili velik vrt s. Ivana Zupanca v Migojnicah, pokazali svojo zavednost. Odbor zadruharjev si je nadel nalogo, da bo idejo zadružništva razširil tudi v okolici, med delavstvom in revnejšimi sloji in jim na ta način pomagal ter jih zaščitil pred privatnim izkoriščanjem. — Zadruharstvo je revnemu človeku v veliko oporo, zato moramo širiti zadružno idejo povsod in ob vsaki priliki.

JESENICE

Člansko zborovanje Splošne gospodarske in konzumne zadruge za Gorenjsko, d. z. z. o. z. na Jesenicah za prodajalni Sava in Jesenice se iz tehničnih razlogov preloži na torek, dne 11. julija t. l. ob pol 8. uri zvečer v dvorano »Delavskega doma«. Vse člane vabimo, da se članskega zborovanja sigurno udeležijo. Pomot v razglasu v »Delavski Politiki« je pa napravil tiskarski škrt in prosimo člane, da tej šali tega navihanca oprostijo.

Volitve obratnih zaupnikov za podjetja Kranjske industrijske družbe na Jesenicah in Javorniku se vršijo v petek, dne 21. t. m. Kakor smo pa informirani, bo najbrž vložena samo ena lista, ker so se vse strokovne organizacije sporazumele na skupno listo po dosedanjem stanju, in sicer SMRJ 8, NSZ 4, JSZ 3 in ZZZ 1. Strojne organizacije razmišljajo o tem, kakor bi popravile neznosno stanje delavstva v tovarni, kjer je pripravljanost na višku in so tudi mezdni pogoji zelo slabi ter zaradi tega noče svojih vrst slabiti z medsebojnimi volilnimi borbami. Enotnost, ki jo je pokazalo delavstvo v sedanjih časih, kaže visoko razumevanje dela strokovnih organizacij v delavčev korist.

Delovni čas v Splošni gospodarski in konzumni zadruzi. Vsem članom in kupovalcem sporočamo, da je delovni čas v naši zadruzi v prodajalnah od pol 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer, v pisarni pa od pol 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 4. ure popoldne do 7. ure zvečer. To velja za meseca julij in avgust in prosimo, da se to upošteva.

Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob pol 9. uri zvečer (v nedeljo ob 3. uri popoldne in ob slabem vremenu) vefilmi »Trojka«. V glavni vlogi Jean Murat in Ch. Vanel. Med dodatki domač kulturni film in Paramountov zv. tehnik. — Sledi »Mala admiralka«.

KRANJ

V Kamnik pelje tudi avtobus. Kakor smo že poročali, se na delavsko prireditev v Kamniku, dne 9. julija organizira vožnja tudi z avtobusom. Odvoz je ob 7. uri zjutraj izpred »Cankarjevega doma«, odnosno s Primskovega. Nekaj mest je še praznih, zato naj se tišči, ki žele v Kamnik z avtobusom, nemudoma prigrabijo, kdor bi se prigrabil šele tik pred odhodom, bo dobil mesto ali pa tudi ne. Priglasiti se je v soboto od 18. do 20. ure v »Cankarjevem domu«.

LJUBLJANA

Na proslavi 20 letnice delovanja kamniškega Delavskega pevskega društva »Solidarnost«, ki se bo vršila 8. in 9. t. m. v Kamniku, bo zastopala glavni odbor »Vzajemnosti« s. Angela Vočetova. Sodrugo in sodružicam v Ljubljani in okolici priporočamo, da se te velike kulturno glasbene prireditve udeležijo. V soboto na

predvečer je pričetek ob 8.30 uri zvečer, v nedeljo na ob 9. uri dopoldan.

Zanimiva manifestacija v Ljubljani. V četrtek zvečer je odpotovalo iz Ljubljane več sto Sokolov na sokolski zlet v Sofijo. Ob odhodu je občinstvo priredilo zletnikom velike manifestacije in jih obmetavalo s cvetjem.

MARIBOR

Škandalozne socialne razmere na našem podeželju

— pastirčka ponesreči s krampom po glavi.

V Zg. Dupleku je sedemletni Vinko Gerlič, ki je služil za pastirčka pri nekem kmetu, spal v listnjaku, v katerega je pozno zvečer prišel hlapec Pulko, da si nagradi listja za steljo v hlevu. Ne vedoč, da se je pastirček zaril v listje, je prišel s krampom razkopavati trdo stlačeni sloj listja in pri prvem zamahu pogodil spečega fantka s krampom po glavi. — Otrok je dobil tako močen udarec, da je bil ves omamljen. Kljub temu pa je naslednje jutro s težavo vstal in odgnal živino na pašo. Na paši je poлегal in ko ga zvečer ni bilo domov, so pogledali za njim ter ugotovili, da je umrl. Stvar ni samo tragična, ampak predstavlja pravi socialni škandal, kakršnih je polno na našem ljubem podeželju. Prvič se s tem v zvezi pojavlja vprašanje, kako je mogoče takega malega fantiča, ki ni niti goden za šolo, najeti za pastirja in mu poveriti nadzorstvo nad živino, med katero so lahko pohlevne živali, pa tudi take, ki so muhaste, ki rade bodejo in so tudi sicer človeku nevarne. Kdo bi bil klican na odgovornost, ako bi se dečku na paši pripetila kakšna nesreča? Kje je tukaj vest, če ne zakon, ki bi odraslim ljudem morala povedati, da ne gre na ta način izrabljati otroka? Drugo poglavje tega socialnega škandala pa je vprašanje prenočišča. Otrok,

star sedem let, mora prenočevati v listnjaku in ker ga ponoči zebe, si mora pomagati na ta način, da se zakopje v listje. Kako higijsna mora biti taka postelja, v kateri mrgoli raznih živalic, klopov itd. Kaj je to res primerno prenočišče za sedemletno dete? Pri nas se vodi akcija za asanacijo vasi in ne vemo kaj vse, pa so mogoče take razmere, da niti za otroka ni postelje v hiši oz. higijsnega prenočišča. Potem pa se govori o morali, o grehu itd. Ali se ne zgodi človek, ako primerja življenje takega otroka in otroka, ki spi pod svilenimi odejami in baldahinom?

In potem ta tragičen slučaj! Domači so morali vendar vedeti, da otrok prenočuje v listnjaku in priporočiti opreznost hlapcu, ki najbrž ni šel prvič ponoči po steljo. Druga strahovita stvar pa je v tem, da je otrok, ki jo je skupil s krampom po glavi, ostal brez zdravniške pomoči. Mogoče bi bil kljub vsej negi vendarle umrl, toda to ni opravičilo. Dejstvo je, da je sedemletni otrok umrl kot žrtev škandaloznih razmer, ki vladajo v našem podeželju. Tu zastaviti kulturno delo in socialno akcijo, bi bilo bolj prav, kot pa praskati tam, kjer nikogar ničesar ne srbí. Tu bi bilo delo za kmeta in njegov naraščaj!

Osemdesetletnico rojstva je praznoval dne 6. julija vpokojeni želez. delavec s. Beleskovič Jakob. Jubilat je delal v delavnici d. žel. polnih 48 let in je sedaj že nad 12 let v zaslužnem pokoju. 29 let je bil tudi aktiven član požarne brambe. Kot zaveden delavec je bil ves čas organiziran in vedno na mestu, kadar ga je klicala dolžnost. Kljub visokim letom je še vedno čil in zdrav in mu želimo, da bi tak ostal do skrajnih mej človeškega življenja!

Kolesarsko društvo »Poštela« v Radvanju priredi v nedeljo, dne 9. julija v gostilni Mihevc Pepce (preje Mautner) v Radvanju veliko vrtno veselico. Vstopnine ni. Kolesarska društva in ceni. gosti vljudno vabljeni!

Pekovski pomočniki, pridite na zborovanje, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 9. julija s pričetkom ob pol 10. uri dopoldne v organizacijskem lokalu pri »Zlatem konju«. Slišali boste poročilo o poteku pogajanj za sklenitev nove kolektivne pogodbe. Naj torej nihče ne manjka!

Mariborski zadruharji so lepo proslavili mednarodni zadružni praznik dne 5. julija. Na slavnosten prostor so odkorakali v povorki z godbo na čelu. Tam sta nagovorila zadružnike in člane njihovih družin v imenu Nabavljalne zadruge dr. Juhart, v imenu Železničarske nabavljalne zadruge pa Artič. Skupno se je udeležilo proslave 5000 oseb. Vsak zadruhar je prejel darilo.

Tovarno svile, ki bo izdelovala samo za izvoz, namerava urediti tekstilna tvornica J. Hutter in drug.

Vrtna veselica Prvega godbenega društva tekstilnih delavcev in nameščencev, ki bi se bila morala vršiti v nedeljo, dne 2. julija, je bila radi slabega vremena preložena na nedeljo, dne 9. t. m. Vršila se bo v gostilni Mraz v Studencih. Vabimo vse prijatelje godbe in druga delavska društva. Za prijetno zabavo in postrežbo je preskrbljeno. — Začetek ob 15. uri. Vstop prost. Odbor.

TEZNO PRI MARIBORU

»Vzajemnost« priredi v nedeljo, dne 9. julija na vrtu gostilne Felč vrtno veselico s peštrim sporedom. Nagradno streljanje prične ob 8. uri dopoldan. Začetek veselice ob 15. uri. Pridite! Vabi odbor.

TEHARJE

Kaj je s sirotišnico? Takoj po smrti vifeškega kralja Aleksandra I. so gospodje v Teharjih ustanovili odbor za postavitev sirotišnice v čast blagopokojnemu. Pobirali so denar z nabiralniki po trgovinah in gostilnah, prispevali so šolski odbori in razna kulturna društva, tovarne, obrtniki in posestniki so pa obljubili prispevek, a se ni pobiral. Westen je daroval din 15.000, vsaj tako se je čitalo. Iz tega je razvidno, da mora biti nabran že lep znesek. Vprašamo, kako stoji sedaj ta prevažna akcija?

MOSTE PRI LJUBLJANI

V Kamnik! Vsem sodrugom in sodružicam, ki stanujejo v Mostah, sporočamo, da je zbirališče kolesarjev, ki pojejo na delavsko kulturno prireditev »Solidarnosti« v Kamniku, pred gostilno Lasan, Pokopališka ulica 14. Odhod v nedeljo točno ob pol 7. uri zjutraj. Želimo največjo udeležbo. — Udeleženci dobe v soboto zvečer ob 8. uri istotam, v lokalu kovinarske organizacije, vsa pojasnila. Tam se dobe tudi jubilejni znaki.

Širite naš list!

CELJE

Pekovski pomočniki v obrambi za svoje pravice.

Združenje pekov je odpovedalo kolektivno pogodbo, ki je vsaj za silo uredila znosne razmere, določila mezdo in druge delovne pogoje. Na ta način je bilo mogoče govoriti o urejenem delovnem razmerju med peki in njihovimi pomočniki. S to kolektivno pogodbo so pripomogli, da je prenehala blazna konkurenca med peki, ki je šla seveda na račun že itak slabo plačanih pomočnikov.

Po enem letu pogodbe so se mojstri spomnili, da je treba pogodbo odpovedati, da se bodo pričeli zopet tisti nezdravi pojavi, kakor so bili pred sklenitvijo kolektivne pogodbe. V svojem dopisu sporočajo, da ne žele več pogodbe in da naj vsak mojster napravi s svojimi pomočniki pogodbo, če jo ravno hoče in želi. Vsak mojster bo pa v bodoče sam ocenil zmoglosti pomočnikov in tudi sam določil plačo.

Upamo, da se ta nakana g. mojstrov ne bo posrečila.

Pomočniki bodo nastopili enotno kakor en mož za svoje pravice.

Delavce in vse delavske gospodinje, kakor tudi ostalo pošteno javnost prosimo, da nam stoji ob strani in nam pomaga, da si priborimo to kar nam gre po vseh človeških pravicah.

Mi vemo, da bo javnost z nami, ker ona hoče zdrave, čiste pomočnike, ne pa tuberkuloznih in zapuščenih.

Javnost bomo obvestili o našem težkem življenju potom posebnega letaka, da bo videla, da se borimo za osnovne pravice delovnega človeka.

»Domovina« proti profesorju.

Par dni po čehoslovaški tragediji, ko je bilo tudi pri nas precej razburjenja in žalosti, se je pojavil v izloženem oknu knjigarne »Domovina« zemljevid v zelo kričeči barvi, ki je kazal novo nastale meje zelo okrnjene bratske Čehoslovaške.

Radi tega zemljevida se je vršila v četrtek razprava pred kazenskim sodnikom poedincem dr. Verličem.

Tožnik Maks Hubert je navedel v obtožnici, da je profesor Rojšek Franc priporočil svojim učencem, naj ne kupujejo več v knjigarni »Domovina«, ki je last tožnika. Čutil se je vsled tega prizadetega na časti, oklevetanega, kakor tudi moralno in gnotno oškodovanega. Tožnik je dalje navedel, da je hotel nastali položaj izkoristiti le v svoj trgovski interes in korist.

Tožnik je zahteval, da se profesorja kaznuje in da se obveže, da ne bo v bodoče priporočal učencem takih stvari, kakor v tem slučaju.

Obtoženec se je zagovarjal, da je na več vprašanih svojih učencev moral izreči, da je zemljevid netočen in da meje, narisane na njem, ne odgovarjajo resničnemu stanju. Priporočil jim je, da naj puste tako knjigarno pri miru, ki razobeša tak napačen zemljevid v izložbi in žali naroden čut in dela psihozo nerazpoloženja in negotovosti.

Obtoženec je navedel v svojo obrambo, da se čuti ne samo profesorja, ki naj razlaga znanost in suhoparne številke, ampak tudi vzgojitelja mlaine, ki naj bo pravilno poučena v narodnem in državnem duhu.

Ker tožnik ni doprinesel dokazov, je sodnik oprostil tožnena profesorja vsake kazni in krivde.

Družinski izlet »Vzajemnosti« se bo vršil mesto to nedeljo, drugo nedeljo, dne 16. julija. Vse podrobnosti izleta bomo priobčili v prihodnji številki.

Razno

Palačo gradbenega ministrstva bodo zgradili v Beogradu. Z dela so že pričeli. Stroški bodo znašali 16,5 milijonov dinarjev.

Eden, ki je prejel zaslužen kazni. V zaporih okrajnega sodišča v Petrinji je umrl tamkaj zaprt cigan. Pri raztešenju so dognali, da je imel cigan polomljena rebra in druge težke poškodbe, radi katerih je umrl. Kot krivca so zaprli sodnega paznika Babiča, ki je cigana tako nečloveško zdelal. Sedaj je bil Babič obsojen na leto dni ječe in izgubo službe. Splošna sodba je, da je dobil še premalo za svoj zločin.

S čim vse se hrani velemesto? V Zagrebu so oblasti preteklo leto pregledovale življenjske potrebe v 12.179 primerih in našle, da je bilo v 5171 slučajih blago pokvarjeno. — Od 3487 primerov pregledane smetane je bila v 1147 primerih neugitna. Od 464 vzorcev surovega masla so oblasti zaplenile 314 vzorcev, pri siru so ugotovili neugitnost v 69,4 odst. slučajev, pri jajcih v 77,8 odst. Pregled slaščic, ki jih prodajo po cestah in sladoleda je dal porazne rezultate. 30 odst. pregledanih slaščic je bilo neugitnih. V sladoledu so našli celo bakterije iz človeških črev. Te bakterije so mogle priti v sladoled le potom prenosa od strani samih prodajalcev oz. izdelovalcev sladoleda. Prevozna sredstva za življenjske potrebe so bila v 90 odst. neprimerna za te svrhe.

Dalmacija sme saditi samo tretjino toliko tobakovih stebel kot pred vojno. Na njo odpade sedaj 30 milijonov tobakovih stebel, pred vojno pa 85 milijonov.

Nov romunski patrijarh. Patrijarh Miron Christea, ki je bil po ukinitvi ustave precej časa ministrski predsednik in je potem umrl, je dobil svojega naslednika v osebi metropolit Nicodema.

Dve italijanski vojni letali sta se zaleteli v zraku nad Viterbo in padli na zemljo. Devet oseb se je ubilo.

KOLESA
Znižane cene!
IGN. VOK
Ljubljana, Tavčarjeva 7
Tržič - Jesenice - Kranj - Celje - Novo mesto.

Kolesarji, vsled novih, znanih cen vam je omogočeno, da si nabavite kvalitetno PUCH kolo! Ugodna mesečna odplačila! Brezobzven ogled!

Strokovne organizacije in država

Vprašanje, ki ga bo obravnaval VIII. kongres mednarodne strokovne zveze v Curihu.

Od 5. do 8. julija t. l. bo zasedal v Curihu v Švici VIII. kongres mednarodne strokovne zveze, ki ima svoj sedež v Parizu.

Eno glavnih vprašanj, ki bodo postavljena na dnevni red tega kongresa, bo: vloga strokovnih organizacij v državi in gospodarstvu.

Referent o tem vprašanju bo E. Kuipers. Njegov referat je že izdelan. Referent postavlja načelo, da mora vlada v državi ravnotežje med dolžnostmi in pravicami. Država, ki najde pravilno srednjo pot med čim večjo prostovoljno disciplino in primerno ter zdravo svobodo, lahko računa na čim večjo pripravljenost svobodnih strokovnih organizacij do sodelovanja.

Nedavno se je vršil izredni kongres svobodnih strokovnih organizacij v Belgiji, ki je razpravljal o organizaciji poklicev in gospodarstvu.

Predsednik kongresa Segier je govoril o tem vprašanju in rekel: »Mi vse preveč oklevamo, kadar je treba zavzeti stališče k vprašanju, ki nam jih postavlja čas. Moramo se prilagoditi novim razmeram. To prilagajevanje je pri delu v vsakdanjem življenju že pričelo. Sedaj pa si moramo biti na jasnem, ali smo sporazumni s tem, da se dejansko stanje, ki že vlada, spravi v zakonit okvir.«

Poročevalec J. Rens, tajnik zveze belgijskih strokovnih organizacij, je razlagal zakonski načrt v vseh podrobnostih in zaključil s temi besedami: »Strokovne organizacije niso več to, kar so bile v preteklosti. Postale so mogočne in predstavljajo steber socialnega življenja. Njihova moč jim nalaga nove odgovornosti. Nikakor se ne morejo omejiti samo na to, da postavljajo zahteve, ampak morajo sodelovati pri izgraditvi nove družbe.«

Kongres se je izjavil za gospodarski poslovni red, ki med drugim predvideva to, da je v gotovih okoliščinah v interesu vsega gospodarstva ali pa tudi samo posameznih panog, da se ustvari

čim večji sporazum in čim ožje sodelovanje med proizvajalcem in organi, ki razdeljujejo dobrine.

Kongres je mnenja, da kapitalistični režim, ki temelji na načelu brezobzirne konkurence in izključnega privatnega dobička, ni v stanju zagotoviti proizvodnje in razdelitve dobrin v interesu celokupnosti. Kongres se ne protivi uravnavanju tega razmerja, ki bi pospeševal sporazum in sodelovanje. Toda to je samo ena stran tega vprašanja. Ako se namerava stvoriti gospodarske edinice, potem je treba skrbeti za to, da bodo take vrste organizacij podvržene državnemu nadzorstvu in da bo država imela možnost, zatirati zlorabe, ki se v zvezi s takimi organizacijami pojavijo.

Kar velja v državi, velja tudi mednarodno: Treba je zavzeti stališče k temu vprašanju in ne več oklevati. Da bi omogočila čim večjo in čim bolj neomejeno diskusijo o vprašanju kakšno stališče naj zavzamejo strokovne organizacije v državi in do države, je opustila vsako misel na donosanje kakršnih koli sklepov glede tega, dokler se ne bo izjavil mednarodni strokovni kongres. Ta vprašanja se tičejo najrazličnejših problemov kot so: Strokovne organizacije in stare ter nove državne oblike; stališče strokovnih organizacij do državne obrambe, njihovo razmerje do celokupnega gospodarstva, do kolektivnih delovnih pogodb, do obveznosti kolektivne pogodbe za vsa podjetja ene stroke ali industrijske panoge, do nadzorstva nad mezdami in cenami, do konkuriranja s totalitarnimi državami, do poravnalnega in razsodišnega postopka v delovnih sporih.

Usoda demokratične oblike države odvisi od tega, ali se bo našlo v svobodnem skupnem delu pravo mejo med prisilnim in svobodnim udejstovanjem, med državnim uravnavanjem gospodarstva in državnim nadzorstvom ter osebno in kolektivno inicijativo.

Chamberlain se posvetuje z delavskimi zastopniki

To zahteva načelo demokracije.

Ministrski predsednik Chamberlain je povabil te dni na daljšo konferenco tri zastopnike delavske stranke, in sicer glavnega tajnika strokovnih organizacij sira Walterja Citrinea ter poslanca Dalcuna in Morrisona. Glavni predmet razgovorov je bil mednarodni položaj. Pri razgovorih je bil navzoč tudi zunanji minister lord Halifax.

Kaj so videli danski mornarji v Španiji?

Danski časopisi prinašajo sledečo poročilo danskih mornarjev, ki ga je potrdil ladijski kapitan: »Pravkar smo se vrnili s svojo trgovsko ladjo iz južnošpanskih pristanišč, kamor smo prvič pluli po državljanski vojni. Predno je naša ladja prispela v pristanišče Alicante, smo zagledali, kako je na odprtem morju plavalo na vodi 9 mrtvih trupel, oblečenih v uniformo španskih mornariških častnikov. Uverjeni smo bili, da gre za žrtve potopljene ladje, zato smo, ko smo prispeli v Alicante, obvestili tamošnje pristaniške oblasti, kar smo videli.«

Praktični ameriški igralci. Po Ameriki potuje večja skupina poklicnih igralcev po deželi in prireja igre. Kot vstopninó pa pobirajo igralci ne samo denar, ampak vsakovrstne življenjske potrebe. To pa ima za posledico, da tudi sami plačujejo taktijeme avtorjem vpriporjenih del v naturalijah. Letošnje poletje igra ta skupina v Abingdonu v Virginiji. Dvema avtorjema je že sporočila, da bosta dobila taktijeme v obliki virginjskih šunk, ki uživajo velik sloves Tudi Bernarda Shawa so obvestili, da mu bodo za uprizoritev »Pygmaliona« poslali šunko. Shaw je dal svoj pristanek za vpriporitev svojega dela, obenem pa je poslal brzojav tele vsebine: Sem vegetarijanec stop nobene šunke stop špinačo sprejemem.

KOLESA (Wanderer)

originalna, priznana najboljša kvaliteta po mesečnih obrokih

d in 100—

FRANC LEPOŠA d. z o. z.
Maribor, Aleksandrova cesta 39

KULTURA

Pisatelj Andersen Nexø sedemdesetletnik. Slavni proletarski pisatelj Martin Andersen Nexø je obhajal pred kratkim svoj sedemdesetletni rojstni dan. Iz vseh delov sveta in od najrazličnejših krogov je ob tej priliki prejel na tisoče voščil. Imenitni francoski pisatelj Roland Rolland mu je pisal sledeče pismo: »Posiljam svojemu tovarišu bratske čestitke. Po smrti Gorkgeja je Andersen Nexø največji proletarski pisatelj in najvestejši borec za pravice proletarijata. Za nas pisatelje je pa njegovo življenje in delo velik kazipot.« Španski republikanski borci so mu pa tako-le čestitali: »Bišvi prostovoljci kompanije »Martina Andersen-Nexøja«, ki so tvorili del španske republikanske armade. Ti pošljemo za sedemdesetletnico prirsčne čestitke. Če smo soglasno sklenili, imenovati svojo kompanijo s Tvojim imenom, smo to storili zato, ker si bil Ti v vsem svojem življenju neumorni borec za tiste ideale, za katere smo se mi borili v Španiji.«

V ogledalu

Strah — dobra reč pri hiši, tako se glasi en slovenski pregovor, ki pa vselej ne drži. In tega strahu, oziroma strahopetnosti, je vedno več v naši deželi, da »se človeku že kar milo str«. ob zgodbah strahopetnosti, kakor smo jo brali n. pr. v zadnjem ponedeljskem »Slovenskem domu«.

»Zadnje čase razburjajo celisko prebivalstvo številni vplomi in tatvine... V soboto zvečer ob 22.15 uri je neznanec poskušal spet vlomiti v trgovino ggspe Šege pri Skalni kleti. Hotel je vdreti v trgovino skozi skladišče. Ker se mu pa to ni posrečilo, je poskušal priti v trgovino skozi okno nad vrati, ki pa ni pripadal skladišču, pač pa neki stanovanjski sobi. Ropot je zaslišala neka gospa, ki je zločinca tudi opazila ter opozorila stanovalce nani. Ljudje so v strahu pred zločincem zbežali skozi okna. Hrup je pregal tudi vlomilca (može je skozi isto okno zbežal za stanovalci?), ki pa se je okoli ene ponoči spet vrnil (bržkone se je zamudil v gostilni?), a so ga tudi to pot preganili (?), ker so bili še pokonci.« Kako so ga tudi topot »preganili«, »Slov. dom« ne ve povedati. Najbrže so zopet vsi stanovalci zbežali, tat pa za njimi v strahu, da je sam v hiši. Ali vidite na tem nedolžnem primeru, da strah ni nikoli dober ne za tatove, ne za pravičnike»

Tiskovni sklad

Na predavanju v Slov. Bistrici, dne 2. t. m. je zbral s. Dorn din 75.75. Konjice: s. Volčič Matija din 15. Trbovlje: Lukač Franc din 10. Danc Jože din 5. Leskovar Valter din 4. Sv. Lovrenc na Poh.: Bedenik Ivan din 20. Iskrena hvala! Posnemajte!

Iz češke

Kako je postal državni praznik Jana Husa?

v četrtkovi prilogi »Narodni Prace«, posvečeni državnemu prazniku Jana Husa, opisuje češkega pisateljskega društva »Maje«, v kateri so po prevratu sklenili prelagati vladi, da proglasi obletnico 7. julija, ko je bil leta 1415 po obsodbi cerkvenega koncila v Kostnici živ sežgan Jan Hus, za državni praznik.

na češka katoliška pisatelja, duhovnika J. Šimon Baar in František Dvořak.

Ko je bil izvoljen Karel Horky za člana, rimokatoliški duhovnik J. Šimon Baar:

»Sramotno je, da mi Čehi ne praznujemo 6. julija. Predlagam, da pošlje občni zbor vladi memorandum z zahtevo, da se proglasi praznik Mistra Jana Husa za državni praznik.«

Se danes vidim ozarjene oči krog sebe in ganotje, ki je nastalo po besedah češkega duhovnika. Seveda je bil prelog sprejet soglasno. A kdo je prvi dvignil svojo roko? Kdo je prvi glasoval za predlog Šimona Baara?

Rimokatoliški duhovnik František Ksaver Dvořak.

Bil sem presenečen nad tema dvema češkima duhovnika, ki sta se tako pozitivno postavila za spomin Jana Husa.

(Mesto odgovora na izpad v petkovem »Slovensku«. Ur.)

General Gajda razpustil fašiste. Ponedeljskim češkim dnevnikom je dostavilo predsedstvo češke fašistične stranke poročilo, da se je vršil v neeljo zbor delegatov fašistične stranke iz Češke in Morave. Po referatu predsednika in generalnega tajnika se je vršila debata, katere se je udeležilo 19 govornikov. H koncu je proglasil predsednik stranke, general Rudolf Gajda, da se je zbor odločil razpustiti fašistično stranko in bodo njeni člani vstopili vsi v edino še preostalo oficijelno češko politično stranko »Narodne zveze«. Zbor je baje sprejel to odločitev generala Gajde z navdušenjem in mu izrazil popolno zaupanje in udanost. Ponedeljska »Narodni Prace« pristavlja k temu, da je vprašanje, če bodo ta sklep zbora poslušali tudi radikalni elementi v fašistični stranki, ki so bili že zelo nasprotni generalu Gajdi, zlasti fašisti v Brnu, ki že dolgo niso zadovoljni s politiko generala Gajde.

Porast duševno bolnih. V »Přítomnosti« razmotriva pisatelj Jiří Soumar v članku »Duša boče počitka«, o pojavu naraščanja duševno bolnih v Pragi. Uvodoma navaja pisatelj: »Če opazujete ljudi na praških ulicah, vidite, da se malokateri od njih smeji. Prej srečate človeka, ki govori sam s seboj in se pri tem z nekom

Dr. R. H. France:

Zakaj nosimo glavo pokoncu?

Težnost je pojav, ki ga opažamo pri vseh telesih od najmanjšega drobca do ogromnega kometa, drvečega v noč vsemirja: telesa gmote imajo drugo na drugo izvesten vpliv. Težje telo prisili lažje v neko določeno odvisnost. Solnce ne izpusti iz svojega območja manjših planetov, ki morajo krožiti okoli njega; mesec je spremljevalec zemlje; zemlja pa privlači tudi vsak kamen, vsako rastlino in vsako živo bitje, da se mora ravnati po nji. V primeri s položajem opoldne, stojimo ponoči z glavo navzdol, vendar ne pademo z zemeljske krogle, marveč ostajamo na nji pribiti, kakor železni opilki na magnetu.

Zakaj prav za prav nosimo glavo pokoncu? To skupnost imamo z mnogimi živalmi, toda ne z vsemi. Glavonožci (hobotnice), hodijo z glavo navzdol; trakuji je prav vseeno, v kakem položaju izsesava človeška čreva. Toda že hrošč si prizadeva na vse načine, da se spravi v pravilno lego, ako ga položimo na hrbet. Njegov ustroj prilagojen samo eni legi. Kadar ob silnem vetru poleže žito, se skuša vzravnavati z malimi sunki, dokler klasje zopet ne stoji po-

nevidnim prepira. Ali pa opazite globoko zamisljenega moža, ki si je očitno vtepel v glavo kakšen problem. Če ga slučajno podreš in zmotiš v razmišljanju, je v stanju, da se takoj prepira ali celo stepe s teboj. Oba tipa, kot tudi pomanikanje smejočih se ljudi, kažeta, da je mnogo ljudi, ki zgubljajo svoje duševno ravnotežje. Eden pokaže ta nedostatek z nedostojnim obnašanjem, drugi z jezo, najmanj odporni pa izvrše samomor ali se jim omrača um. Število duševno bolnih je pri nas poraslo letno za 17.000 ljudi. Vsak mesec odpeljejo praški reševalci 100 ljudi v zavod za duševno bolne. Umobolnice potrebujejo okrog 1000 postelj več, če hočejo uspešno zdraviti vse slučaje. — K sreči pa ostaja mnogo duševno bolnih v domači oskrbi.

Novi notranji minister češkega protektorata je postal orožniški general Josip Ježek, ki je služil v bivši Avstriji na Dunaju in se je odlikoval v bojih proti Rusom v Bukovini. Kakor se zatrjuje, je pristaš sporazuma z Nemci in podpornik češkega fašizma. Dež v juniju je bil povsod v Evropi obilen. V Pragi je padlo v juniju nič manj kot 95 litrov dežja na en kvadratni meter. Normalno bi smela znašati moča v tem mesecu največ 66 litrov.

Zadnje vesti

O bratstvu med nemškim in bolgarskim narodom v svetovni vojni je govoril nemški poslanik Ribbentrop na večerji, ki jo je priredil v čast bolgarskemu ministrskemu predsedniku, kateri se mudi v Berlinu.

Izglede za zboljšanje mednarodnega položaja ne bo toliko časa, dokler se ne bo vsepovsod ukoreninilo zavest, da so časi napadov in ropov za vedno minuli, je izjavil bivši angleški zunanji minister Eden na nekem zborovanju v Londonu, dne 6. t. m.

Poljska vlada je ukrenila vse potrebno v svrhu zaščite svojih koristi v Gdanskem.

Pregnan kralj Zoğu je iz Bukarešte odpotoval v Varšavo.

Jahja paša je razgovarjal v Beogradu o gospodarskih odnosih med Egiptom in Jugoslavijo.

Medžeri pridobivajo dnevno 46 vagonov nafte in s tem krijejo tri četrtine svojih potreb.

Podrževanje radio oddajnih postaj v Kanadi. V Kanadi bodo radio oddajne postaje letošnje jesen poddržavili.

Voklici učiteljev na Slovaškem. Iz Slovaške poročajo, da bodo za časa šolskih počitnic vpoklicani vsi učitelji in profesorji na orožne vaje. Na ta način skušajo nekoliko zakriti pomanjkanje oficirjev v slovaški armadi, ki je nastalo radi odpusta čeških in židovskih oficirjev.

koncu. Male enooke povodne bolhe, ki jih najdemo v vsaki mlaki, takisto nosijo glavico pokoncu. Ako jih val prevrne, se takoj zopet postavijo v prejšnji položaj. Večji raki imajo na glavi ušesu podobno jamico, v katero si z nožicami vtaknejo droban kamenček. Ako nimajo tega kamenčka, izgube občutek ravnotežja ter lahko stoje na glavi, ne da bi to opazili. Prirodoslovci so z njimi napravili tale poizkus: Dejali so raka v stekleno posodo, kjer ni bilo kamenčkov, mesto njih pa so natresli v posodo železnih drobec. Rak si je poiskal primeren železen drobec in si ga utaknil v »uho«. Ako se takemu raku približamo z magnetom, se rak postavi v položaj, kakršnega želi človek. Magnet ima v tem primeru vlogo zemeljskega središča.

Kdor razglablja o teh poizkusih, bo prišel nedvomno do čudnih misli. Kaj je težnost? Nekaj nezaznavnega, manj ko lahni diš sapice, pa vendar obvladuje vse, kar živi in diha. Tudi mi nosimo glavo pokoncu, ker tudi nad nami vlada zakon vsega življenja.

Delavski pravni svetovalec

Izplačilo dedščine (Teharje)

Vprašanje: V notarski pogodbi, s katero sta oče in mati izročila posestvo mlajšemu bratu, sta mi zapisala večji znesek, ki ga bom pa lahko prejel izplačanega šele po smrti obeh. Ali lahko zahtevam do takrat od zapisanega zneska kak obresti?

Odgovor: Ako obresti v pogodbi niso pisane, jih boste lahko zahtevali šele ako vam prejemnik posestva določenega zneska ne bo izplačal v enem letu po smrti starišev in sicer od izteka tega leta dalje.

LJUDSKA SAMOPOMOC

v Mariboru, reg. pom. blagajna

znana domača zavarovalna ustanova v Dravski banovini, ki plodonosno deluje že od leta 1927 in je izplačala tekom obstoja nad 37 milijonov din na pogrebnišnih in doti.

Zavaruje za pogrebno zdrave osebe obeh spolov od 17. do 70. leta do največ din 10.000— in

za doto mladoletne od 1. do 16. do največ din 25.000— plačljiva ob dovršenem 21. letu.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO IN BREZOBVEZNO POJASNILA

Naložba v avstrijskih kronah (Teharje)

Vprašanje: Po očetu sem podedovala večji znesek v avstrijskih kronah l. 1914. Moj varuh je ta denar naložil v vojno posojilo. Sedaj, ko je izročil posestvo, mi je v pogodbi zapisal namesto tega zame izgubljenega denarja samo odgovarjajoči znesek v dinarjih, brez vsakih obresti. Ali lahko zahtevam vrnitev v zlati valuti in z obrestmi?

Ogover: Ako je bil Vaš denar preden ga je varuh naložil v vojno posojilo, kje drugje naložen, tako da bi vam ne bil šel v izgubo, bi lahko v primeru, če dokažete, da je varuh postal malomarno, po našem mnenju zahtevali od njega povračilo škode. Vendar je verjetno, da bi Vi od denarja tudi, če bi bil kje drugje naložen, in bi ga varuh ne bil dal za vojno posojilo, danes ne imeli več kot en dinar za štiri krone, tako da niste oškodovani, če vam varuh sedaj nudi isto.

Prava blagodat za delavce je:

ločilnica

P. Matkovič
v Celju, Gosposka ulica štev. 3
Shajališče delavcev